ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2006

Vyhlásené: 08.02.2006 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

51

VYHLÁŠKA
Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky

z 12. januára 2006,

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zabezpečenie fyzickej ochrany

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) podľa § 26 ods. 9 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1
Predmet úpravy

(1) Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o požiadavkách na zabezpečenie fyzickej ochrany vrátane zaradenia jadrového zariadenia alebo jadrového materiálu do kategórií na zabezpečenie fyzickej ochrany.

(2) Požiadavky podľa tejto vyhlášky musia byť splnené pre jadrové zariadenia podľa § 2 písm. f)

a) prvého bodu zákona šesť mesiacov pred začiatkom uvádzania do prevádzky,

b) druhého bodu zákona dva mesiace pred začiatkom uvádzania do prevádzky,

c) tretieho a štvrtého bodu zákona šesť mesiacov pred začiatkom uvádzania do prevádzky, ak úrad v stavebnom povolení podľa § 18 zákona neurčí kratšiu lehotu.

§ 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

a) mechanickým zábranným prostriedkom plot, stena alebo obdobná prekážka slúžiaca na zdržanie narušiteľa a kontrolu vstupu,

b) stráženým priestorom priestor, ktorého obvod je ohraničený mechanickými zábrannými prostriedkami, ak je to uvedené v predbežnom pláne fyzickej ochrany aj elektronickým zabezpečovacím systémom,

c) chráneným priestorom priestor vnútri stráženého priestoru, ktorého obvod je ohraničený mechanickými zábrannými prostriedkami vybavenými elektronickým zabezpečovacím systémom,

d) vnútorným priestorom priestor v budove alebo v miestnosti nachádzajúcej sa vnútri chráneného priestoru, ktorej steny tvoria mechanické zábranné prostriedky, a je vybavený elektronickým zabezpečovacím systémom,

e) narušiteľom akákoľvek osoba neoprávnene vstupujúca do stráženého, chráneného alebo vnútorného priestoru, ako aj osoba vykonávajúca činnosť podľa § 26 ods. 1 a 2 zákona.

§ 3
Účel fyzickej ochrany

(1) Účelom systému fyzickej ochrany je zabezpečiť

a) prístup do stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru len osobám alebo vozidlám, ktorým bolo vydané povolenie na vstup alebo na vjazd do vymedzeného priestoru,

b) aby osoby oprávnene vstupujúce do stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru nezneužili toto povolenie na neoprávnenú činnosť,

c) kombináciou elektronického zabezpečovacieho systému a mechanických zábranných prostriedkov včasnú detekciu narušiteľov a spomalenie ich postupu, a tak umožniť zásahovej jednotke zastaviť ich ešte pred neoprávnenou činnosťou.

(2) Držiteľ povolenia podľa § 5 ods. 3 zákona zabezpečuje fyzickú ochranu

a) vlastnou ochranou, pokiaľ je súčasne držiteľom licencie podľa osobitného predpisu[1]), a zásahovou jednotkou vytvorenou na základe zmluvy podľa § 26 ods. 8 zákona (ďalej len „zásahová jednotka“) alebo

b) súkromnou bezpečnostnou službou[2]) a zásahovou jednotkou.

(3) Osoby uvedené v odseku 2 písm. a) a b) sú členovia ochrany.

§ 4
Kategorizácia

(1) Kategorizácia jadrových materiálov a rádioaktívnych odpadov na účely fyzickej ochrany je uvedená v prílohe č. 1.

(2) Kategorizácia stavebných objektov a technologických zariadení jadrových zariadení na účely fyzickej ochrany je uvedená v prílohe č. 2.

(3) Ak sa určuje kategória stavebného objektu alebo technologického systému jadrového zariadenia podľa kategórie v ňom umiestneného jadrového materiálu alebo rádioaktívneho odpadu zaradeného podľa odseku 1, tak sa kategória stavebného objektu alebo technologického zariadenia určí podľa jadrového materiálu alebo rádioaktívneho odpadu s najvyššou kategóriou.

(4) Stavebné objekty a technologické systémy jadrových zariadení, jadrové materiály alebo rádioaktívne odpady zaradené do

a) I. kategórie sa umiestňujú do vnútorného priestoru,

b) II. kategórie sa umiestňujú do chráneného priestoru,

c) III. kategórie sa umiestňujú do stráženého priestoru.

§ 5

(1) Bariéry stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru sa konštruujú tak, aby ich nebolo možné neoprávnene prekonať v čase kratšom, ako je čas potrebný na spoľahlivé spozorovanie narušiteľa priemyselnou televíziou alebo členmi ochrany.

(2) Bariéry stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru sa osvetľujú tak, aby určení členovia ochrany mohli priamo alebo priemyselnou televíziou spoľahlivo spozorovať ich prekonávanie.

(3) Držiteľ povolenia zabezpečí, aby sa v priestore do 200 m kolmo od bariéry stráženého priestoru na jeho vonkajšej strane nevykonávali činnosti, ktoré spôsobujú poškodenie technických prostriedkov fyzickej ochrany, neopodstatnenú aktiváciu elektronického zabezpečovacieho systému a zranenie členov ochrany a služobných zvierat; tento priestor držiteľ povolenia viditeľne označí.

(4) Bariéru stráženého priestoru, v ktorom sú umiestnené jadrové materiály, rádioaktívne odpady alebo jadrové zariadenia zaradené do I. kategórie, tvorí dvojica mechanických zábranných prostriedkov (ďalej len „izolačná zóna“)

a) vysokých najmenej 2,5 m,

b) navzájom vzdialených najmenej 6 m,

c) vybavených najmenej dvoma nezávislými druhmi elektronického zabezpečovacieho systému pracujúcimi na rozdielnych fyzikálnych princípoch, z ktorých aspoň jeden má charakter objemovej detekcie,

d) monitorovaných priemyselnou televíziou tak, aby v tomto priestore bolo možné spoľahlivo kontrolovať prítomnosť osôb alebo vozidiel.

(5) Konštrukcia izolačnej zóny zabezpečuje

a) detekciu narušenia s pravdepodobnosťou najmenej 0,95,

b) zastavenie kolesového vozidla s hmotnosťou do 10 000 kg pohybujúceho sa rýchlosťou 40 $km.h^{-1}$.

(6) Budova, ktorá je súčasťou izolačnej zóny, sa na vonkajšej strane bariéry zabezpečuje elektronickým zabezpečovacím systémom a priemyselnou televíziou.

(7) Bariéru stráženého priestoru, v ktorom sa umiestňujú jadrové materiály, rádioaktívne odpady alebo jadrové zariadenia zaradené do II. kategórie, tvorí plot vysoký najmenej 2,5 m vybavený elektronickým zabezpečovacím systémom, priemyselnou televíziou a mechanickými zdržiavacími prostriedkami na korune plota.

(8) Bariéru stráženého priestoru, v ktorom sa umiestňujú jadrové materiály, rádioaktívne odpady alebo jadrové zariadenia zaradené do III. kategórie, tvorí plot vysoký najmenej 2,5 m s mechanickými zdržiavacími prostriedkami na korune plota.

(9) Bariéru chráneného priestoru tvorí plot vysoký najmenej 2,5 m vybavený elektronickým zabezpečovacím systémom a mechanickými zdržiavacími prostriedkami na korune plota.

(10) Bariéry vnútorného priestoru tvoria steny budov alebo miestností vybavené elektronickým zabezpečovacím systémom.

(11) Dvere, brány, okná a ostatné zariadenia určené na prechod bariérou stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru môžu byť otvorené, len ak sú pod nepretržitým a priamym dozorom členov ochrany.

(12) Únikové východy sa konštruujú tak, aby umožnili voľný únik osôb z ohrozeného priestoru. Použitie únikového východu sa signalizuje v riadiacom centre.

(13) Voľný terén okolo bariér zasahuje do vzdialenosti

a) 6 m na oboch stranách izolačnej zóny,

b) 3 m na oboch stranách bariér stráženého priestoru a chráneného priestoru,

c) 3 m na vonkajšej strane vnútorného priestoru.

(14) Účelom elektronického zabezpečovacieho systému, ktorým sú vybavené bariéry stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru, je

a) umožniť spoľahlivú detekciu neoprávneného prekonávania bariér,

b) spoľahlivo signalizovať poruchu alebo pokus o poškodenie alebo narušenie činnosti tohto zariadenia,

c) spoľahlivo, nepretržite a zreteľne zvukovo a opticky signalizovať v riadiacom centre pokus o neoprávnené prekonanie bariér; túto signalizáciu môže vypnúť iba obsluha riadiaceho centra,

d) umožniť spoľahlivé určenie miesta neoprávneného prekonávania bariéry.

(15) V izolačných zónach a na mechanických zábranných prostriedkoch chráneného priestoru a vnútorného priestoru možno použiť len prvky elektronického zabezpečovacieho systému posúdeného podľa osobitných predpisov.[3])

(16) V prípadoch zlúčenia jednotlivých priestorov musí byť posilnená účinnosť mechanických zábranných prostriedkov a elektronického zabezpečovacieho systému.

(17) Medzi všetkými zložkami a pracoviskami podieľajúcimi sa na fyzickej ochrane sa vytvorí spoľahlivé dorozumievacie spojenie neumožňujúce únik utajovaných skutočností,[4]) a to za akýchkoľvek podmienok uvažovaných v plánoch fyzickej ochrany.

(18) Držiteľ povolenia vypracuje programy skúšok, údržby, pravidelných kontrol a inovácie technických prostriedkov fyzickej ochrany na zabezpečenie ich spoľahlivosti a účinnosti podľa plánov fyzickej ochrany a počas celej predpokladanej životnosti.

§ 6

(1) Neoprávnené prekonanie bariér stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru vybavených elektronickým zabezpečovacím systémom sa signalizuje v riadiacom centre.

(2) Riadiace centrum sa umiestňuje vnútri stráženého priestoru v budove, ktorej steny, dvere, prípadne okná sú odolné proti prestreleniu.

(3) Riadiace centrum sa umiestňuje tak, aby z vonkajšej strany stráženého priestoru nebolo možné sledovať činnosť obsluhy vnútri riadiaceho centra.

(4) Zariadenie riadiaceho centra sa nepretržite obsluhuje.

(5) Do riadiaceho centra môžu vstupovať len osoby, ktoré majú povolenie vstupovať do týchto priestorov, a to len na účely pracovnej alebo kontrolnej činnosti.

(6) Základné funkcie riadiaceho centra systémov fyzickej ochrany jadrových zariadení, jadrových materiálov a rádioaktívnych odpadov I. kategórie sa zálohujú v záložnom riadiacom centre.

§ 7

(1) Do stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru môžu vstupovať len osoby a vchádzať len dopravné prostriedky, ktorým držiteľ povolenia vydal povolenie na vstup.

(2) Osoby a dopravné prostriedky sa kontrolujú za podmienok ustanovených osobitným predpisom,[5]) či sa

a) pri vstupe alebo vjazde do stráženého priestoru nevnášajú predmety nesúvisiace s výkonom pracovných činností,

b) pri výstupe alebo výjazde zo stráženého priestoru neoprávnene nevynášajú jadrové materiály a rádioaktívny odpad.

(3) Držiteľ povolenia poučí osoby vstupujúce do stráženého priestoru, chráneného priestoru a vnútorného priestoru o režimových opatreniach.

(4) Ak bezprostredne hrozí vznik mimoriadnej udalosti[6]) alebo ak mimoriadna udalosť vznikla, môže držiteľ povolenia povoliť osobám zabezpečujúcim alebo vykonávajúcim záchranné akcie vstup do priestoru, v ktorom sú umiestnené jadrové zariadenia alebo jadrový materiál. V takých prípadoch právnické osoby zamestnávajúce osoby, ktoré zabezpečujú alebo vykonávajú záchranné akcie, predložia dodatočne bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 24 hodín od bezprostredného skončenia záchranných akcií, držiteľovi povolenia zoznamy osôb, ktoré zabezpečovali alebo vykonávali záchranné akcie.

(5) Držiteľ povolenia vedie evidenciu povolení vydaných na vstup a na vjazd; povolenia, ktorým uplynula platnosť, uchováva päť rokov.

§ 8

(1) Predbežný plán fyzickej ochrany obsahuje

a) súbor údajov charakterizujúci možné ohrozenie jadrových zariadení, jadrových materiálov alebo rádioaktívnych odpadov v čase prípravy projektu fyzickej ochrany s prihliadnutím na možné zhoršenie bezpečnostnej situácie počas predpokladanej prevádzky jadrového zariadenia, a to počet narušiteľov, ich výzbroj, výcvik, použitý dopravný prostriedok a motiváciu,

b) zhodnotenie lokality stavby a miestnych podmienok z hľadiska fyzickej ochrany,

c) predbežné zhodnotenie rizík z neoprávnených činností,

d) analýzu možností neoprávnených činností a zhodnotenie ich následkov,

e) zaradenie jadrového zariadenia a jadrových materiálov do jednotlivých kategórií,

f) dokumentáciu o zabezpečovaní kvality[7]) projektovania a realizácie fyzickej ochrany,

g) analýzu funkcie fyzickej ochrany počas výstavby, uvádzania do prevádzky, prevádzky a vyraďovania jadrového zariadenia a prípadných prevádzkových udalostí,

h) opis opatrení fyzickej ochrany v priebehu výstavby jadrového zariadenia.

(2) Plán fyzickej ochrany obsahuje

a) zmeny pôvodného konštrukčného riešenia obsiahnutého v predbežnom pláne fyzickej ochrany s preukázaním, že tieto neznížia úroveň fyzickej ochrany,

b) zhodnotenie výsledkov skúšok fyzickej ochrany,

c) režimové opatrenia,

d) spôsob ochrany a kontroly osôb a vjazdov dopravných prostriedkov,

e) opis údržby a prevádzkových kontrol,

f) opatrenia týkajúce sa obmedzenia prevádzky jadrového zariadenia pri pokuse o neoprávnenú činnosť alebo pri narušení fyzickej ochrany,

g) limity a podmienky systému fyzickej ochrany.

§ 9

Táto vyhláška bola prijatá v súlade s osobitným predpisom[8]) pod číslom notifikácie 2005/0461/SK.

§ 10
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. marca 2006.

Marta Žiaková v. r.

Príloha č. 1
k vyhláške č. 51/2006 Z. z.

KATEGORIZÁCIA JADROVÝCH MATERIÁLOV A RÁDIOAKTÍVNYCH ODPADOV

A.	Jadrové materiály neožiarené v reaktore alebo materiály ožiarené v reaktore, pri ktorých je vo vzdialenosti 1 m bez tienenia príkon dávky 1 $Gy.h^{-1}$ alebo nižší	
	1. Plutónium okrem plutónia s izotopickou koncentráciou Pu-238 vyššou ako 80 %: 2 kg a viac viac ako 0,5 kg, ale menej ako 2 kg 0,5 kg a menej, ale viac ako 15 g	I. kategória, II. kategória, III. kategória.
	2. Urán obohatený U-235 na 20 % a viac: 5 kg a viac viac ako 1 kg, ale menej ako 5 kg 1 kg a menej, ale viac ako 15 g	I. kategória, II. kategória, III. kategória.
	3. Urán obohatený U-235 viac ako na 10 %, ale menej ako na 20 %: 10 kg a viac viac ako 1 kg, ale menej ako 10 kg	II. kategória, III. kategória.
	4. Urán obohatený U-235 na viac ako prírodný urán, ale menej ako na 10 %: 10 kg a viac	III. kategória.
	5. Prírodný urán okrem uránových rúd a materiálov pri ich spracovaní: 1 000 kg a viac	III. kategória.
	6. Ochudobnený urán: 2 000 kg a viac	III. kategória.
	7. U-233: 2 kg a viac viac ako 0,5 kg, ale menej ako 2 kg 0,5 kg a menej, ale viac ako 15 g	I. kategória, II. kategória, III. kategória.
	8. Tórium okrem tóriových rúd a materiálov pri ich spracovaní: 1 000 kg a viac	III. kategória.
B.	Ožiarené jadrové materiály Zaraďujú sa do kategórií podľa pôvodného obsahu štiepneho izotopu. Pri jadrových materiáloch, ktoré boli pred ožiarením zaradené do I. alebo II. kategórie, môže byť kategória zmiernená o jeden stupeň v prípade, že príkon dávky z takého materiálu je vo vzdialenosti 1 m bez tienenia vyšší ako 1 $Gy.h^{-1}$. Vyhoreté jadrové palivo sa počas prepravy mimo lokalitu považuje za jadrový materiál I. kategórie.	
C.	Rádioaktívne odpady Zaradujú sa do I., II. alebo III. kategórie ako ostatné jadrové materiály. Pri zaradení do kategórie sa berie do úvahy aktivita rádioaktívnych odpadov, ich množstvo, možnosť neoprávnených činností s rádioaktívnymi odpadmi a ďalšie vlastnosti, ktoré môžu vyvolať ohrozenie životného prostredia, zdravia a života obyvateľstva.	

Príloha č. 2
k vyhláške č. 51/2006 Z. z.

KATEGORIZÁCIA STAVEBNÝCH OBJEKTOV A TECHNOLOGICKÝCH ZARIADENÍ JADROVÝCH ZARIADENÍ NA ÚČELY FYZICKEJ OCHRANY

(1) Do I. kategórie sa zaraďujú stavebné objekty a technologické systémy jadrových zariadení,

a) ktorých poškodenie môže mať z hľadiska jadrovej bezpečnosti veľmi vážne následky; ide najmä o stavebné objekty a technologické systémy jadrových zariadení, ktoré obsahujú zdroje uvoľniteľných rádioaktívnych látok a vybrané bezpečnostné systémy, ktorých činnosť je potrebná na zabránenie úniku rádioaktívnych látok,

b) v ktorých sú umiestnené jadrové materiály alebo rádioaktívne odpady zaradené do I. kategórie.

(2) Do II. kategórie sa zaraďujú stavebné objekty a technologické systémy jadrových zariadení,

a) ktorých poškodenie nevedie k priamemu rozptylu rádioaktívnych látok, ale môže mať veľmi vážne následky pri súčasnej poruche alebo poškodení jedného alebo viacerých jadrových zariadení, ktoré sú zaradené do I. kategórie,

b) v ktorých sú umiestnené jadrové materiály alebo rádioaktívne odpady zaradené do II. kategórie.

(3) Do III. kategórie sa zaraďujú stavebné objekty a technologické systémy jadrových zariadení,

a) ktorých poškodenie nevedie k priamemu rozptylu rádioaktívnych látok, ale môže zvýšiť ohrozenie pri súčasnej poruche alebo poškodení jadrových zariadení, ktoré sú zaradené do vyššej kategórie,

b) v ktorých sú umiestnené jadrové materiály alebo rádioaktívne odpady zaradené do III. kategórie.

1) § 3 písm. c) zákona č. 379/1997 Z. z. o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností, o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (zákon o súkromných bezpečnostných službách) v znení zákona č. 440/2001 Z. z.

2) § 3 písm. a) zákona č. 379/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

3) Napríklad zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov, STN EN 50 131, STN EN 50 132, STN EN 50 133.

4) Zákon č. 215/2004 Z. z.

5) § 64 zákona č. 379/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

6) § 3 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení zákona č. 117/1998 Z. z.

7) Vyhláška Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 56/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na dokumentáciu systému kvality držiteľa povolenia, ako aj podrobnosti o požiadavkách na kvalitu jadrových zariadení, podrobnosti o požiadavkách na kvalitu vybraných zariadení a podrobnosti o rozsahu ich schvaľovania.

8) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov v platnom znení (Ú. v. ES L 204, 21. 7. 1998).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.